

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Quæstio VI. De Suspensione, Depositione, & Degradatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Q U Æ S T I O VI.

De Suspensione, Depositione, & Degradatione.

Agendum primo de natura, & multiplicitate Suspensionis. Secundo inquirendum, a quonam possit ferri Suspendio, & erga Quos? Tertio, Quam ob causam? Quarto, de ejus effectibus, ac violatione. Quinto, de ejusdem abolitione, & cessatione. Sexto, de Depositione, & Degradatione.

ARTICULUS I.

Quid, & Quotuplex sit Suspendio?

- I. *Suspendio est censura, per quam Clericus privatur usu officii, aut Beneficii. Abbatissa ab officio suspendi potest; ea tamen Suspendio non est censura; Nec censuram incurrit is, cui Confessarius, vel Abbatissa prohibet, ne celebret.*
- II. *Multifariam Suspendio dividitur, & subdividitur.*
- III. *Suspendus ab officio non est eadenus a Beneficio suspendus; nec e converso. Num possit Suspendus, aut excommunicatus percipere fructus Beneficii, si iis indigeat?*
- IV. *Si Beneficiarius sit suspendus, cui nam applicentur Beneficii fructus? Et num privetur jure eligendi?*
- V. *Suspendus ab ordine exercere potest actus jurisdictionis, & viceversa. Num autem Suspendus ab Ordine inferiore potest exercere actus Ordinis Superioris?*
- VI. *Suspendus ab Officio Sacramenta potest recipere; quamvis ea administrare non possit.*
- VII. *Quomodo Suspendio differat ab Excommunicatione, ab Interdicto, & ab Irregularitate?*

I. **Q**uæritur primo; Quid veniat nomine Suspensionis?
 Respondeo, Suspensionem in jure

Canonico significare cujuslibet officii, vel actionis privationem; ut constat ex *Clement. Capiens*, & ex Trident. sess. 22. cap. 10. Et juxta hanc latiore significationem etiam Abbatissæ, & Priorissæ ab officio suspendi possunt: Suspendio tamen præse dicta definitur, quod sit *Censura Ecclesiastica*, per quam Clericus privatur usu Ecclesiastica potestatis sibi convenientis, aut ratione officii, aut ratione beneficii, aut utriusque simul. Brevius definitur, quod sit *Censurâ*, per quam Clericus privatur usu officii, aut Beneficii. Dicitur *Censura*, ut constat, eum, cui Confessarius, aut Abbatissa, qui censuras ferre non possunt, interdixerunt, ne celebret, non esse revera Suspendum; unde nec irregularitatem incurret, si celebret; Et idem dicas de eo, cui illicitum est celebrare propter peccatum mortale, quod habet; Illorum enim suspendio, cum non sit censura, est pœnalis; suspendio vero proprie dicta, quæ est censura, non est pœnalis, sed medicinalis. Dicitur deinde, *Per quam Clericus*, ut constat, hujusmodi censuram in laicis non habere locum. *Henr. lib. 13. cap. 31.* putat, etiam Abbatissam posse incurere censuram, suspensionis ab officio; quia quamvis non sit Clericus, est tamen regularis, & quasi persona Ecclesiastica capax officii spiritualis, & cujusdam jurisdictionis, saltem ex commissione, ut docent *Sylvest.* & *Laym. lib.*

lib. 1. tract. 5. part. 1. cap. 3.; quatenus scilicet potest Pontifex, vel Episcopus, vel Provincialis Ordinis, sub quo vivunt, committere Abbatissæ quemdam usum jurisdictionis, Verbi gratia, dispensando Monialibus in lege jejunii. Communius tamen negant, posse Abbatissam stricte suspendi ab officio; quia talis jurisdictio ex commissione, quæ competit Abbatissis, competere etiam potest Laicis. Dicitur demum, quod per suspensionem Clericus *privatur usu officii, aut beneficii*, ut constat, suspensionem non tollere officium, aut beneficium; non tollit enim neque ordinem, neque jurisdictionem, neque jus beneficii Ecclesiastici, sed solum prohibet eorum usum, seu exercitium.

II. Queritur secundo; Quotuplex sit Suspendio?

Respondeo, dividi primo in eam, quæ est solum ab officio, aut solum a Beneficio, quæ sunt suspensiones partiales; & eam, quæ est ab utroque, quæ dicitur suspendio totalis: Etenim cum in personis Ecclesiasticis hæc duo tantum reperiantur, officium, & beneficium, suspendio debet usum vel alterutrius, vel utriusque prohibere.

Nomine autem officii, ut advertit Suar., intelligitur omnis potestas spiritualis, sive sit Ordinis, sive Jurisdictionis, sive Ecclesiasticæ administrationis. Nomine vero Beneficii intelligitur jus perpetuum ad Ecclesiasticos fructus, seu proventus ob spirituales aliquem titulum percipiendos. Quando autem absolute imponitur in jure Suspendio, intelligitur suspendio ab utroque, scilicet ab officio, & beneficio; ut docent communiter Doctores apud Suar., & Hurt. contra Felin., & Burgent., qui docent, intelligendum esse tantum de suspensione ab officio. Ratio communis sententiæ est manifesta, quia non est major

ratio de uno, quam de alio; ergo ab utroque suspendi debet; nisi ex contextu habeatur limitatio ad unum tantum. Si tamen imponatur in jure Suspendio sententiæ ferendæ, relinquatur arbitrio judicis, num debeat suspendere ab alterutro, an ab utroque, ut iidem Doctores docent.

Subdividitur deinde Suspendio partialis in plures alias partiales pro varietate officiorum, & beneficiorum; nam aliquando Episcopus in jure suspenditur tantum a consecratione alterius Episcopi, aliquando a collatione presbyteratus, aliquando a collatione solius primæ tonsuræ, aliquando simpliciter ab Ordine. Eodem modo alii Clerici aliquando suspenduntur tantum ab officio Sacerdotali simpliciter, aliquando a sola celebratione Missæ, vel a munere audiendi confessiones &c. Idem dicas de suspensione a jurisdictione; necnon de suspensione a beneficio. Interdum enim fertur suspendio tantum a quotidianis distributionibus, vel a dimidia parte fructuum; idque vel ad tempus, vel in perpetuum.

III. Infertur ex dictis primo, Suspendium ab officio non esse eatenus suspendium a beneficio; etenim si horas canonicas recitet, & per Vicarium satisfaciatur muneribus sui officii, potest licite fructus beneficii percipere: Quamvis, ut notat Sanch., si suspendio ab officio ob delictum grave perpetuo duratura sit, privari debet Beneficiatus suo beneficio. Eodem modo suspendus a beneficio non est eatenus ab officio suspendus: Quare hic privatur tantum perceptione fructuum, & administratione temporali sui beneficii, ac proinde constituendus est ei Æconomus; nam si ille se ingerat interdictæ administrationi beneficii, ipso jure eo privatur, ex cap. *Cupientes, de election. in 6.*, ut communiter docent cum Sayr. & Laym.

ym. Si tamen suspensus a beneficio, necnon excommunicatus sit in indigentia, nec per ipsum stet, quominus liberetur a censura, potest percipere fructus beneficii, qui ad se, & suos alendos necessarii sunt, ex Navar., Con., & aliis apud Laym. hic cap. 7. Imo potest omnes fructus sui beneficii percipere, si non sint copiosissimi, sed correspondentes labori, quem serviendo beneficio impendit; quia habent rationem stipendii, non fructus; ut docet Avil. apud Laym.

IV. Dubium est; Cuinam applicandi sint fructus beneficii, quando Beneficiatus est suspensus?

Respondeo cum Bonac. hic punct. 2., applicandos esse in utilitatem Ecclesiae; distributiones vero suspensi dandas esse aliis Clericis, qui Choro intersunt, ex cap. *Si quis* 27., *quest.* 4. Idem dicendum ex Suar. de fructibus pensionis collatae titulo Clericali, ac de fructibus beneficii; quia talis pensio nihil aliud est, quam jus percipiendi fructus ex bonis beneficii: Quicquid alii sentiant in contrarium.

Notandum tamen cum eodem Bonac., Suar. Con., quod suspensus a beneficio non privetur distributionibus, quae non dantur intuitu beneficii, ut sunt Anniversaria, vel stipendia missarum.

Dubium est secundo; An suspensus a beneficio amittat jus conferendi, aut eligendi, quod ipsi ratione beneficii competit?

Respondeo cum Suar. disp. 27., Con., Laym. contra Sayr., Navar., Henr., probabilius esse, quod non amittat; quia collatio, & electio non numerantur inter fructus beneficii, quorum perceptio suspensio interdicitur, sed potius sunt actus officii, & quasi jurisdictionis competentis Beneficiato ratione beneficii: Adde, quod quando in jure aliquis suspenditur a

beneficio, & a jure eligendi, id ipsum exprimitur, ut in cap. *Cum in cunctis ultim.*, de election. ergo nisi exprimitur in Canone, tale jus non amittitur.

V. Infertur ulterius, quod suspensus ab Ordine possit exercere omnes actus jurisdictionis, qui actuale titulum Ordinis non requirunt: Exempli gratia, potest Episcopus suspensus ab Ordine delegare alteri potestatem absolvendi; quamvis ipse audire confessiones, seu absolvere non possit. Et e converso suspensus a jurisdictione potest exercere actus ordinis, & officii sui spiritualis, qui jurisdictionem non requirunt; Verbi gratia, potest sacrificare, & officium custodis, & administratoris Ecclesiastici exercere; Non potest tamen absolvere; cum absolutio jurisdictionem requirat: Et propter eandem rationem non potest Parochus ita suspensus ministrare Orbibus suis Sacramenta tanquam Pastor ordinarius; nec Episcopus subditis suis Ordines conferre, aut alteri licentiam dare conferendi Ordines.

Dubium hic est; An suspensus ab Ordine inferiore (puta Episcopus ab Ordine Sacerdotali) possit exercere actus Ordinis superioris, puta Episcopalis, qui absque exercitio Ordinis Sacerdotalis qua talis exerceri possunt?

Respondeo, negare plerosque apud Suar. disp. 64. sess. 4.; quia cui non licet, quod minus, est non debet licere, quod est majus, *Arg. Leg. Legatorum §. ultimo ff. de Interdictis*. Verum idem Suar., Con. Sa., & alii apud Laym. probabilius docent, regulam istam, quod non liceat majus ei, cui non licet minus, intelligendam esse, quando majus, & minus inter se connectuntur. Quare Sacerdos suspensus ab officio Diaconi non potest celebrare, quia sic euangelium legeret, quod est proprium Diaconi; Potest

est tamen confessiones audire, solemniter baptizare, &c., quia hæc ab officio Diaconi separantur, & sunt in diverso genere: Quamvis autem ea exercere non deceat, si tamen exerceat, non fit irregularis. Addit Laym., posse aliquando prohiberi quod minus est, non prohibito quod est majus; præsertim si in usu minoris, non majoris sit commissum aliquod delictum; in quo casu licitum est exercere quod majus est, non quod minus: Exempli gratia, Si Episcopus suspendatur a collatione Ordinum minorum, licite confert majores, ex Suar., Avil., Con., & aliis.

VI. Infertur tertio, suspensum ab officio posse quidem Sacramenta recipere, non tamen administrare; quia solum administrando Sacramenta exercet officium, & jurisdictionem contra prohibitionem, ut notat Bonac. num. 15.

Dividitur demum Suspendio in eam, quæ est a jure, & quæ ab homine. Rursus in Temporalem, & Perpetuam; Illa est cum limitatione temporis, verbi gratia per triennium, donec reus satisfaciat; hæc vero sine temporis limitatione. Differt tamen a Depositione & Degradatione, quia per has inducitur universalis privatio officii, & beneficii sine spe reconciliationis, & cum certa solemnitate, non vero per suspensionem, ut communiter Doctores.

VII. Ex dictis patet, quomodo Suspendio etiam ab Irregularitate, necnon aliis censuris differat; Nam Irregularitas privat susceptione Ordinis, ejusque usu; Suspendio vero privat tantum usu non solum Ordinis, sed etiam beneficii, & cujusvis Ecclesiasticæ potestatis. Differt præterea ab Excommunicatione minore, quia hæc privat solum perceptione passiva Sacramentorum; Suspendio vero privat perceptione activa pertinentem

Pars VIII.

ad Ordines, aliosque habet effectus: Differt etiam ab Excommunicatione majore; tum quia hæc plures alios habet effectus præter effectus suspensionis; tum etiam, quia Excommunicatio major privat actionibus, quatenus sunt quædam communicatio cum fidelibus; at Suspendio privat iis, quatenus sunt quædam functio officii, vel beneficii. Quibus adde, Episcopum non posse ferre excommunicationem dimidiate, seu relate ad hoc tantum, non illos effectus. Verbi gratia privando excommunicatum Ecclesiæ suffragiis tantum, & non communicatione fidelium; quia effectus excommunicationis sunt a jure determinati; unde non possunt coarctari ab Episcopo, cum non possit hic dispensare in jure communi: Contra vero potest Episcopus suspendere dimidiate, videlicet ab officio, non a beneficio; ut constat ex usu, & juris permissione.

Ex quo sequitur, quod possit Episcopus suspendere effectus aliquos suspensionis, non vero excommunicationis; ut usu etiam receptum est.

Demum differt Suspendio ab Interdicto, quia Suspendio non inducit privationem tot rerum, sicuti Interdictum; hoc enim privat participatione omnium divinatorum officiorum; illa vero privat tantum usu potestatis Ecclesiasticæ.

ARTICULUS II.

A quo ferri possit Suspendio, & Erga quos?

- I. Qui potest excommunicare, potest etiam ferre Suspendionem, & e converso. At non eatenus juxta usum Ecclesiæ ferre poterit Interdictum.*
- II. Clerici dumtaxat possunt hac censura irretiri. Suspendio generaliter lata contra Clericos non comprehendit*

S

dit

dit Episcopos; & probabilius nec religiosos: Imperatores, & Reges solum improprie suspendi possunt, quatenus possunt ex concessione Apostolica Sedis Rectores Ecclesiarum nominare.

III. Potest tota Clericorum communitas suspendi, puta totum Capitulum, tanquam persona ficta; ac rursariam potest communitas isthac suspendi, videlicet tum relate ad functiones proprias communitatis, tum ad functiones proprias singulorum, tum relate ad utraque.

I. **Q**uæritur primo; Quinam possit ferre suspensionem?

Respondeo ex Navar., Sylvest., & aliis communiter apud Laym., Suspensionem ferri posse ab eo, qui potest excommunicare; Sicuti viceversa potest excommunicare, qui potest suspendere. Enumeravimus autem quaest. 1. art. 2. eos omnes, qui excommunicare possunt, atque adeo suspendere. Et quamvis iidem possint etiam ferre Interdictum tam personale, quam locale; dicemus tamen quaest. sequenti, non esse in usu, nec expedire, ut Prælati Ordinum, qui possunt excommunicare, & suspendere, pariter Interdictum locale ferant; Nisi tales sint, ut etiam in plebem jurisdictionem habeant, ex Suar. disp. 37. sect. 1., & Laym. Imo in aliquibus religionibus prohibitum etiam est Prælati immediatis, seu localibus excommunicare, & suspendere. Parochum vero ferre non posse censuram ullam, diximus loc. laud. cum communi contra Archidiacon., quia jurisdictionem in foro externo non habet.

II. Quæritur secundo; Quinam possint censura suspensionis ligari?

Respondeo, præter ea, quæ diximus de Censuris in genere, omnes, & solos Clericos posse illam incurre-

re; quamvis Hent. putet, etiam Abbatissam suspendi posse. Illud hic notandum; In generali statuto, vel sententia Suspensionis, vel Interdicti ex speciali privilegio non comprehenduntur Episcopos (etiam electos, & confirmatos ante consecrationem, ut notat Suar.) nisi eorum expressa mentio fiat. Immo advertit Laym. ex Hent., tale privilegium competere etiam Cardinalibus ob præstantiorem eorum dignitatem, necnon Imperatoribus, & Regibus, qui & ipsi possunt suspendi, licet improprie, quatenus Ecclesiastica jura ex Apostolice Sedis concessione participant, ut Ecclesiarum Rectores nominare, & presentare possint.

Dubium tamen est; An sub suspensione generaliter lata contra omnes Clericos comprehendantur Religiosi? Suar. cum Pal. punct. 2. putat comprehenduntur saltem religiosos primatonsura initiatos, qui vere Clerici sunt; Alii tamen cum Pal. negant; & iidem docent de Interdicto; quia nomine Clerici solum in favorabilibus intelliguntur etiam religiosi, non in penalibus, quamvis etiam religiosi sint Clerici; siquidem diversis legibus, & constitutionibus reguntur.

III. Quæritur tertio; Possitne communitas Clericorum tota suspendi? Verbi gratia, totum Capitulum, aut Collegium.

Respondeo ex dictis de Censuris in genere affirmative, ut constat ex cap. *Qui sape, de election. in 6.* Quare quoties in statuto, aut sententia dicitur, Quicumque id fecerit, sit suspensus, comprehenditur etiam Capitulum, tanquam persona ficta, ut notat Laym. Verum Sensusio lata in Capitulum, si nihil aliud exprimitur, aut ex adjunctis colligatur, ligat tantum corpus Capituli, quatenus hæc vox, Capitulum, collectionem significat, non vero personas singulares, ut mox explicabitur.

cabimus distinguendo triplicem modum, quo possit Communitas suspendi.

ARTICULUS III.

Quam ob causam ferri possit Suspendio?

I. Suspendio partialis potest venialem culpam præsупponere: At totalis mortalem.

II. Totalis suspendio ob culpam alienam non incurritur: Nequit proinde propter delictum aliquorum tota Communitas suspendi relate ad functiones proprias singulorum.

III. Potest Communitas suspendi solum relate ad functiones, quæ ad corpus Communitatis spectant.

IV. Cur possit Communitas interdici, ita ut etiam innocentes ea censura ligentur; non vero similiter suspendi?

V. Ob delictum præteritum suspendio ferri potest tanquam pœna vindicativa, non vero tanquam censura, & pœna medicinalis. Suspendio illa non requirit præviam monitionem, potestque oretenus imponi, e jusque violator per exercitium Ordinis Sacri non incurrit irregularitatem; Secus vero suspendio, quæ sit Censura.

PLura diximus huc spectantia quæst. 1. art. 4. Quare nunc breviter inquirimus; An Suspendio ferri possit ob culpam venialem, aut alienam, aut præteritam?

Quæritur primo; An pro veniali culpa possit censura Suspendionis infligi?

Respondeo cum Laym. hic, Avil., Suar. disp. 24. sect. 4., & aliis communiter contra Cajet. & Navar. apud Con., Suspendionem absolute dictam infligi non posse, nisi ob culpam mor-

talem; Cum enim sit gravis pœna, debet gravem culpam præsупponere: Suspendio vero partialis, quando est pœna levis, (ut est Suspendio ab uno electionis actu, a lucrands una, vel altera vice distributionibus, &c.) potest propter venialem culpam infligi. Ostendimus autem cum de Censuris ih genere, pœnam suspendionis totalis esse longe graviorem, quam sit excommunicatio minor; & ideo hæc tantum, non illa infligi potest pro veniali culpa.

II. Quæritur secundo; An possit quis suspendi propter culpam alienam?

Respondeo, certum omnino esse, quod possit aliquando tota aliqua Communitas suspendi propter culpam unius dumtaxat, verbi gratia, Prælati, ut diximus cum de Censuris in genere, & constat ex cap. Si Sententia, de Excommunicat. in 6. Et eodem modo potest aliqua Communitas interdici propter culpam aliquorum; in quo casu etiam innocentes videntur ligari suspendione, & interdicto propter culpam alienam: Non enim videtur absurdum ex Suar. & Hurt. diff. 9., quod innocentes, in quantum membra Communitatis sunt, per accidens participant pœnam Communitatis.

Dico tamen cum Sà V. Suspendio, Laym. cap. 3., Con. dub. 3., & aliis, censuram Suspendionis totalis proprie dictæ, quæ scilicet sit suspendio ab omnibus functionibus Ecclesiasticis, non incurri, nisi ob culpam propriam. Ratio est, quia suspendio est gravis pœna, ut diximus, quippe quæ adimit usum omnem Ecclesiasticæ potestatis; gravis autem pœna requirit culpam in eo, qui punitur, *Argumento cap. 2., de constitution. ubi dicitur: Rem, que culpa caret, in damnum vocare non convenit; ergo non potest quis sine propria culpa suspendi:*

S 2

Et

Et ideo quando quis propter fenestram, vel lepram suspenditur a celebratione missæ, talis suspensio non est censura, nec incurreret irregularitatem, qui sic suspensus celebraret.

Sciendum tamen, Communitatem aliquam tripliciter posse suspendi. Primo, ut suspensio afficiat corpus Communitatis secundum functiones proprias illius, non vero secundum functiones proprias singulorum. Secundo, ita ut suspendantur singulæ Personæ secundum functiones proprias ipsarum, non vero secundum functiones proprias Communitatis. Tertio, ita ut utroque modo suspendatur. Et ratio est, quia Communitas hoc triplici modo peccare potest. Hoc posito; quamvis possit primo modo suspendi Communitas propter peccatum aliquorum, immo & solius Prælati; (quod tamen Sæ loc. cit., & Laym. etiam negant) in quo casu etiam innocentes participant penam Communitatis; cum non possint exercere functiones convenientes Communitati, cujus sunt membra; sicuti filius per accidens punitur infamia patris peccantis: nihilominus propter peccatum aliquorum non potest suspendi tota Communitas secundo, aut tertio modo, ita ut etiam innocentes priventur functionibus, quæ illis ut particularibus personis conveniunt; & ideo nemo proprie suspenditur propter culpam alienam in sensu explicato, ita ut scilicet privetur non solum functionibus Ecclesiasticis, quæ sunt propriæ Communitatis, sed etiam iis, quæ propriæ sunt personæ particularis.

III. Neque dicas primo; prohibitum est excommunicare totam Communitatem, ne propter culpam aliquorum etiam innocentes excommunicentur; non est tamen prohibitum suspendere totam Communitatem; ergo signum est, posse etiam

innocentes propter aliorum culpam suspendi.

Nam respondeo, posse Communitatem suspendi primo modo propter peccatum aliquorum; in quo casu innocentes suspenduntur tantum relate ad functiones proprias Communitatis, non vero relate ad proprias singulorum: Non posse tamen Communitatem secundo, & tertio modo suspendi, nisi propter peccatum singulorum; ergo semper stat, quod suspensio proprie dicta, quæ sit suspensio totalis, & omnium functionum, tam quæ sint Communitatis, quam quæ propriæ singulorum, infligi non potest propter culpam alienam.

IV. Neque dicas secundo; Possunt interdici innocentes alicujus Communitatis propter culpam non propriam; ergo etiam suspendi.

Nam concessio antecedente, nego consequentiam. Disparitas ex Conest, quia per interdictum innocentes proprie non puniuntur, sicut nec per cessationem a divinis; sed Ecclesia ex justa causa denegat illis certa sua officia, & Clericis prohibet, ne ea ipsis impendant, quod non habet rationem pænæ, sed solum carentiam boni indebiti: Contra tamen per suspensionem, & excommunicationem habetur privatio bonorum, quæ jam possidentur, quod est pænale.

V. Quæritur tertio; An possit suspensio ferri ob delictum mere præteritum?

Respondeo cum Laym., & aliis communiter, Suspensionem, quæ sit pœna vindicativa, posse ob delictum mere præteritum ferri, non vero suspensionem, quæ sit censura, & pœna medicinalis; Hac enim Judicis canonicam monitionem, & contumaciam delinquentis requirit, ut explicavimus cum de censuris in genere art. 4. quæsit. 3. Quare potest quis nulla præcedente comminatione suspen-

penfionis, nec canonica monitione, statim ob delictum præteritum suspendi ab officio, & beneficio, primo in perpetuum, & sine spe relaxationis; secundo ad tempus, puta ad triennium, vel donec satisfecerit; tertio ad beneplacitum Superioris, ita ut eo mortuo suspensio expiret; quarto ad beneplacitum Sedis, quæ nunquam moritur: Sed omnes isti modi Suspensionis non haberent rationem censuræ proprie dictæ, sed mere pœnarum spiritualium, ut notat Laym. hic ex Abbat. in cap. *Sape contingit*, num. 16. de *Appellationib.* Etenim ad rationem censuræ requiritur contumacia, atque adeo comminatio censuræ, & canonica Judicis monitio. Non negaverim tamen, quæstionem hanc esse de voce, dicendane sit censura, an non, suspensio ab officio, & beneficio, quæ mere ob delictum præteritum fertur sine prævia monitione; Nam, ut dicemus art. seq., quando violatur talis suspensio per exercitium majoris Ordinis, incurritur etiam irregularitas, dummodo in scriptis, & per modum censuræ feratur: Secus vero si superior oretenus alicui præcipiat, verbi gratia, ne celebret ob culpam aliquam præteritam; talis enim suspensio nullatenus habet rationem censuræ, sed est pura pœna vindicativa. Certum tamen est, ut notat Suar., suspensionem, si minus ut censuram, saltem ut pœnam delicti ferri posse sine prævia monitione; ut constat ex cap. *Jam literas*, de *restib.*, & ex cap. *Romana*, ubi recensitis tribus censuris, Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, de sola Excommunicatione dicitur nunquam ferri posse sine monitione.

ARTICULUS IV.

De Suspensionis Effectibus, ejusque Violatione.

I. Suspensus a beneficio solum privatur ejus fructibus; & probabiliter non redditur incapax alterius beneficii. Universim Suspensus privatur usque Ecclesiastica potestate.

II. Violans suspensionem graviter peccat, nisi materia parvitas excuset.

III. Suspensio ab ingressu Ecclesie quid ferat? Et num ea contineatur sub censura Interdicti?

IV. Non possumus sine gravi culpa cum suspensio nominatim denunciato communicare in iis actibus, a quibus est suspensus.

V. Irregularitas non incurritur a violante suspensionem, nisi ea violenter per exercitium Ordinis majoris. Et quinam dicantur actus Ordinis Sacri?

VI. Actus jurisdictionis exerciti a suspensio nominatim denunciato sunt invalidi.

I. Certum est, Suspensionis effectus esse dumtaxat Privationem usus Ecclesiasticæ potestatis, seu officii, & beneficii, vel totaliter, vel partialiter, prout art. i. explicavimus. Quare suspensio non privat beneficio jam habito, sed tantum ejus fructibus; ac proinde tenetur Beneficiarius suspensus & officium recitare, & reliquis oneribus beneficii satisfacere; cum suspensio puniat, non relevet. Utrum autem suspensus reddatur inhabilis ad novum beneficium suscipiendum? Communis affirmant; sed probabiliter negatur a Suar. disp. 27. lect. 1., Pal., Laym., Con.; quia beneficii collationem suspensio ipso jure irritari ex nullo textu colligitur, et.

etiamsi verum sit, quod per Judicem irritari possit.

II. Quæritur nunc primo; An violans suspensionem graviter peccet?

Respondeo cum communi apud Suar. disp. 27. sect. 2., quod Suspendus ex suo genere mortaliter peccet exercendo actum, a quo est suspendus; quandoquidem violat præceptum Ecclesiasticum in re gravi; Aliquando tamen parvitas materiæ excusat a mortali; ut si quis suspendus ab ingressu Ecclesiæ parvo tempore in ea commoretur, dum recitantur divina officia; aut si suspendus ab Ordine aliquod exercitium Ordinum minorum præstet.

III. Rogabis hic; Quid significet aliquem esse suspendum ab ingressu Ecclesiæ?

Respondeo cum communi apud Escob., significare, quod prohibeatur illi celebrare in Ecclesia, divinis officii interesse, & in ea sepeliri, nisi prius dederit signa pœnitentiæ, & fuerit absolutus: Non prohibetur tamen in Ecclesia orare, & Sacramenta recipere, nec jurisdictionem exercere; Immo licitum est sic suspendo celebrare extra Ecclesiam, hoc est in loco non designato per Episcopum in perpetuum ad celebrandum, puta in Oratoriis privatis, ut docent Escob., & Laym. de Interdicto cap. 1.

Notandum tamen, aliquos cum Suar. docere, quod prohibitio ab ingressu Ecclesiæ contineatur sub censura Interdicti; Communior tamen sententia cum Sà docet esse speciem suspensionis; quod tamen examinabimus, cum de Interdicto art. 2.

IV. Quæritur secundo; An peccet graviter, qui cooperatur, & communicat cum suspendo in iis actibus, a quibus est suspendus?

Respondeo cum communi affirmative, si suspendus sit denunciatus; secus vero si non sit denunciatus; Nam

a Concil. Constantiensi, & a Martino V. in Extravag. *Ad vitanda* conceditur facultas communicandi tam cum excommunicatis, quam etiam cum suspendis nondum denunciatis; unde possumus licite petere administrationem Sacramenti ab Excommunicato tolerato, necnon a suspendo ab officio, si non sit denunciatus; & hic potest Sacramenta licite administrare peccati, modo cum debita dispositione administret; Quamvis non possit ipse non rogatus se ingerere, ut fuisse diximus, cum de excommunicatione art. 2. cum Pal., & aliis contra Avil., Sylvest. Non possumus tamen ab eodem petere sine ulla necessitate, ut celebret; quandoquidem sine culpa celebrare non potest, antequam absolvatur sacramentaliter a mortalibus, & consequenter antequam absolvatur a censuris, ut ibidem etiam notavimus.

V. Quæritur tertio; An violans suspensionem irregularitatem incurrat?

Respondeo, non incurri irregularitatem per quamcumque violationem suspensionis; sed solum incurri a violante suspensionem, aut aliam censuram per exercitium Ordinis Sacri, seu majoris; Quare fit irregularis, qui suspendus ab Ordine missam celebrat, sacramentaliter absolvit, baptizat solemniter, Ordines confert, &c. Epistolam, aut Evangelium solemniter canit, ut habetur in cap. 1. de Sententia, & re judicata in 6., & in Extravag. Pii 11. *Cum ex Sacramentorum*: Econtra non incurrit irregularitatem, qui suspendus a jurisdictione illam exercet; cum hujusmodi irregularitas, seu pœna non sit in jure expressa; Nec qui suspendus ab Ordinibus minoribus actus illorum solemniter exercet; cum isti actus fieri possint etiam a laicis, ut docet Bonac. ex Sayr. contra Suar. & Filliuc. Nec qui suspendus ab Ordinibus majoribus actus

actus illorum exercet non solemniter, verbi gratia, canendo Epistolam absque manipulo; tunc enim non censetur canere ex officio, ut communiter Doctores docent; Nec demum concionando etiam cum superpellece; quia hoc non est ita munus Diaconi, ut non possit a laicis exerceri de licentia Episcopi, ut communiter etiam Doctores contra Navar., & Valent.

Notandum tamen hic ex Bonac., Filiuc., Escob., & Suar. disp. 26. quæst. 2., irregularitatem incurri non solum, quando per exercitium Ordinis majoris violatur suspensio perpetua, quæ est proprie censura, sed etiam quando violatur suspensio, quæ est pura pœna, & lata ad tempus determinatum; ut si dicatur, Sis suspensus, donec satisfacias, ex cap. 1. de re iudicata, & de sententia excommunicat. in 6. Ratio ex Suar. est, quia utraque suspensio privat sacro ministerio; & ideo per violationem utriusque irregularitas incurritur. Id tamen intelligendum de suspensione pœnali, quæ in scriptis per modum censure imponitur; non vero de præcepto oretenus factò, ne quis celebret; etiam si illi dicatur, Ego te suspendo a celebratione missæ. Notandum etiam, quod suspensus non denunciatus nominatim irregularitatem non incurrat, si ad petitionem fidelium exerceat actus Ordinis Sacri; tunc enim licite eos exercet, & ideo nullam pœnam incurrit.

¶ VI. Quæritur demum, Sintne validi actus jurisdictionis præstiti a Suspenso?

Respondeo, esse invalidos, nisi adfit error communis, & titulus coloratus, ut alias diximus, supplente tunc Ecclesia defectum jurisdictionis in bonum commune, ex leg. Barbarius. Ita Doct. communiter. Ubi duo notanda sunt; Primum est, Ecclesiam

annullare ea tantum, quæ ab ipsa dependent; Quare suspensus valide celebrabit, cum consecratio non dependeat ab Ecclesia: Contra vero invalide sacramentaliter absolvet, quia ad absolutionem sacramentalem requiritur, præter Ordinem, jurisdictio, quæ ab Ecclesia confertur, & suspensus denegatur; Secundum est, acta per suspensum a jurisdictione, non denunciatum nominatim, sicuti etiam acta per excommunicatum toleratum, esse valida, prout annotavimus quæst. 3. art. 5. Quinimmo sic suspensus, aut excommunicatus licite potest actus jurisdictionis exercere, si non se ingerat, sed rogetur: secus vero peccabit mortaliter.

ARTICULUS V.

De Absolutione, & Cessatione Suspensionis.

- I. Quando fertur suspensio duratura per mensem, intelligitur mensis, qui tunc temporis labitur. Quid si eo mense, aut anno incidat bissexium?
- II. Suspensio lata per mensem non est censura. Suspensio vero lata, donec satisfeceris, est censura, sed satisfacta parte non indiget nova absolutione; secus vero juxta usum, si quis excommunicetur, donec satisfecerit.
- III. Quandonam possit Episcopus, & Privilegiarii absolvere a suspensione Papa reservata?
- IV. Quis possit universim a Suspensione absolvere? Num possint Parochus, & simplex Confessarius absolvere a Suspensione non reservata, eo modo quo possunt ab excommunicatione non reservata.
- V. Suspensio, quæ sit pura pœna, est reservata instigenti illam. Num possit ab Episcopo relaxari post per-

actam a Reo penitentiam?
 VI. *Quanam sint suspensiones magis ob-*
via in iure lata?

I. **R**ecolenda hic sunt, quæ diximus de absoluteione a censuris in genere.

Quæritur solum primo; Si primo die, verbi gratia, mensis Junii, suspendatur quis per mensem, quandonam cessabit suspensio, post trigintane dies, an post integrum mensem Maji?

Respondeo cum Bonac. punct. 3., Suspensionem statim incipere eodem primo die Maii, quia quod dicitur in cap. 1. *de restitution. Spoliatorum*, quod scilicet dies termini non computetur in termino, intelligitur de iis, quæ non trahunt statim executionem: quia vero censura secum trahit executionem, statim incurritur postquam est lata; Desinit autem trigesimo primo die talis mensis jam completo; quia nomine mensis venit ille, qui tunc labitur, sive habeat triginta, sive vigintiocto dies, ut docet Ugolin. cum aliis Doctoribus: Debet tamen ultimus dies esse completus, ex cap. *Cupientes §. Caterum*. Probabile tamen est, quod idem Bonac. docet cum communiori sententia, videlicet, quod qui per annum est suspensus, satisfaciatur obligationi servando suspensionem per dies tercentum sexaginta quinque; Unde si annus est bissextilis, & primo die Junii inciderit in Suspensionem, liber ab ea sit die trigesimo Maii completo anni sequentis; quia in materia odiosa dies bissextilis rejicitur, ex leg. *Cum heres, de statu liberor.* Unde sequitur, quod qui per mensem suspensus est die primo Februarii anni bissextilis liber sit a suspensione die vigesimo octavo completo, ut docet Henr., Vasq. contra Bartol.

II. Quæritur secundo; Quando quis suspenditur per mensem, vel donec satisfaciatur, cessatne suspensio sine ab-

solutione post mensem elapsum, vel satisfacta parte, an debet suspensus absolvi, ut cesset suspensio?

Respondeo, nos annotasse quæst. 2. art. 1. non esse rigorose censuram, quæ fertur per tempus determinatum, puta per mensem; quia censura cum sit pœna medicinalis, debet reo correcto per absoluteionem cessare; potest autem reus corrigi serius, vel ocyus: Quare suspensio, quæ sic fertur, est pœna vindicativa, & hæc post tempus determinatum elapsum statim sine alia absoluteione cessat. At suspensio, quæ fertur, Donec satisfeceris, est vere censura; satisfacta autem parte statim cessat sine nova absoluteione; sicut potest etiam cessare excommunicatio: hæc autem quamvis sine nova absoluteione cesset, non tamen cessat sine ulla absoluteione, ut explicavimus loc. laud.; confertur quippe absoluteio quando fertur suspensio, seu excommunicatio, at pro quando parti satisfactum est.

Notandum tamen, quod plerumque illa verba, *Sis excommunicatus, donec satisfeceris*, significant, quod excommunicatus non possit absolvi, nisi post satisfactionem, post quam sequi debeat absoluteio: Contra illa alia verba, *Sis suspensus donec satisfeceris*, significare solent, quod post satisfactionem statim sine nova alia absoluteione liber sit a suspensione. Ratio disparitatis ex Bonac. est ipse usus, & praxis recepta; Et quia Iudices inferiores Pontifice majorem facultatem videntur habere circa ferendam suspensionem, & Interdictum, quam circa excommunicationem; unde ad hanc tollendam videtur requiri nova absoluteio.

III. Quæritur tertio; An Episcopi possint absolvere subditos suos a suspensione reservata Papæ?

Respondeo, si ea proveniat ex delicto occulto, & non sit deducta ad

forum contentiosum, Episcopos posse tam per se, quam per suos Vicarios ab ea absolvere, ex Trident. sess. 24. cap. 6. : secus vero non posse. Præter Episcopos possunt alii ex privilegio absolvere, seu dispensare in omni suspensione, sive a jure, sive generaliter lata ab homine; inter quos Patres Societ. a Superioribus deputati, qui possunt a tali censura absolvere, illamque relaxare, & dispensare; Siquidem, ut notat Suar. disp. 29. sect. 3., ipsa relaxatio dici etiam solet absolutio; unde tam censura suspensionis, quæ absolvitur, quam pœna, quæ relaxatur, tolli solet eadem formula, dicendo: Absolvo te a vinculo suspensionis, quod incurristi propter tale crimen, & restituo te ad executionem tui muneris, ac ordinis, & ad beneficium tuum.

IV. Quæritur quarto; Quinam possit universim absolvere a suspensione?

Respondeo, a Suspensione lata ab homine specialiter contra aliquem nominatim non potest absolvere, nisi qui eam tulit, vel ejus Successor, vel Superior, vel Delegatus; aliter perturbaretur Tribunal Judicis illam ferentis: Contra tamen a suspensione lata a jure, sive sit generalis, qua Communitas aliqua suspendatur, sive specialis, qua suspendantur particulares personæ, potest absolvere Ordinarius Suspendi, (vel ejus Vicarius) si non sit reservata, ut patet; si enim Ordinarius Suspendi non posset tollere Suspensionem non reservatam, frustra esset reservatio, quando additur Suspensioni.

Dubium est; An Parochus etiam, & simplex Confessarius, qui non habent in foro externo jurisdictionem, possint pariter ab ea absolvere?

Bona c. disp. 3. punct. 2. concedit; quia Superior statim ac absolutionem non reservat, videtur illam concedere cuilibet Confessario: Additque id

Pars VIII.

verum esse non solum de excommunicatione, sed etiam de aliis censuris; Unde Suar., docet, posse simplicem Confessarium absolvere etiam ab interdictione personali speciali non reservato; quamvis non possit ab interdictione locali, aut generali personali, ad quod requiritur jurisdicção in foro externo.

Communior tamen sententia, quamvis concedat, posse Parochum, & simplicem Confessarium absolvere ab excommunicatione non reservata, negat tamen de Suspensione, & Interdictione, quia, ut notat Laym. hic cap. 4. ex Avil. 3. part. disp. 6., & Henr., Suspendio, & Interdictum non impediunt absolutionem a peccatis, sicut excommunicatio; & hac de causa Parochus, & simplices confessarii habent a jure delegatam facultatem ad absolvendum ab excommunicatione non reservata, ut possint a peccatis absolvere; secus vero a Suspensione, & Interdictione. Notat tamen Laym., quod cui committitur facultas absolvendi a casibus Episcopalibus, delegatur pariter facultas absolvendi a suspensione non reservata; unde communiter Religiosi ex privilegiis suis possunt in foro conscientie ab omni suspensione non reservata absolvere, ut notat Busemb.

V. Quæritur ultimo; An dicenda sit reservata Suspendio, quæ fertur ut pura pœna ad tempus determinatum, puta per triennium, aut quæ fertur in perpetuum?

Respondeo cum Laym. loc. cit., & aliis communiter affirmative: Quare Episcopus non potest talem pœnam a jure latam relaxare, cum non possit inferior in lege Superioris dispensare, nisi in casibus specialiter concessis.

Dubium dumtaxat est apud Doctores; An quando fertur a jure Suspendio sine temporis determinatione,

T

&

& sine expressione, quod in perpetuum duret, possit ab Episcopo absolvi post peractam a Reo poenitentiam?

Negant Abb., & Navar., quia talis Suspendio habet rationem poenae; poena autem absolute lata censetur esse perpetua, & irremissibilis a Iudice inferiore, ex leg. *Servus Cod. de penis*. Sed communius affirmant cum Laym., Avil. 3. part. disp. 6., Suar. disp. 29. sect. 1.; quia talis poena videtur esse imposita, non ut vindictiva, sed ut medicinalis ad tollendam contumaciam; qua sublata possit consequi absolutio; sicut dicitur de omnibus censuris: Praesertim quia si auctor Suspensionis voluisset illam perpetuam, & irremissibilem, id expressisset, ut saepe solet.

VI. Demum qui scire velit; Quanam sint Suspensiones juris communiores? consulat Busemb. de Suspend. dub. 2. Inter eas tamen notatu digna est primo suspensio contra Clericos recipientes Ordines Sacros ab alieno, vel a proprio in aliena Dicecesi, vel sine aetate legitima, aut sine dimissoriis, vel titulo, aut extra tempora, non servatis interstitiis, vel per saltum, vel in censura; qui omnes ab executione Ordinum sunt suspensi. Secundo contra Sodomiam exercentes, simoniacos, provocantes ad duellum, vel acceptantes, contra raptos, vel praebentes ad id auxilium. Tertio contra Visitantes, si accipiant pecuniam, vel munera, usque dum restituant duplum. Quarto contra asserentes etiam in sermonibus, & scripturis privatis, quod Beatissima Virgo fuerit concepta in originali; & contra differentes in alterutram partem de conceptione Beatae Virginis in concione populari, ubi adest virorum, & mulierum multitudo, asserendo propriam sententiam rationibus, & auctoritatibus, & alteram re-

pellendo; Necnon qui praesumit de hac ipsa quaestione vulgari sermone scribere, vel dictare, ex Bulla Pii V. apud Bonac. hic punct. 5. §. 1. Quinto contra Episcopos, & Ordinantes non subditum, aut indignum, aut simoniace; Contra eosdem intrantes monasteria monialium sine necessitate; Contra admittentes resignationem adversus formam praescriptam; & contra delinquentes adversus Clericorum immunitatem; Ac demum in eosdem Episcopos non visitantes limina Apostolorum tempore praescripto a Sixto V.

ARTICULUS VI.

De Depositione, & Degradatione.

- I. *Quid importet Depositio, quid Degradatio? Per priorem privatur Clericus omni officio, ac beneficio, retento solum privilegio fori, & Canonis; Per posteriorem vero etiam hoc privilegio cum quadam solemnitate privatur.*
- II. *In quo differat Suspendio a Depositione, & Degradatione?*
- III. *Degradatio verbalis confunditur cum Depositione; secus vero Realis.*
- IV. *Plura gravia crimina irahunt Depositionem, & plura graviora Degradationem.*
- V. *Depositio, & Degradatio Presbyteri spectat ad Episcopum; Episcopi autem ad Pontificem. Degradatus a solo Pontifice potest in pristinum statum restitui; Depositus vero aliquando etiam ab Episcopo.*

I. **Q**uæritur primo; Quid importent Depositio, ac Degradatio, & in quo differant a Suspensione?

Respondeo, Depositionem esse poenam Ecclesiasticam, non medicina-

lem.

tem, sed vindicativam, qua Clericus omni officio, vel beneficio in perpetuum privatur, retento solo privilegio fori, & Canonis: Degradatio vero non solum privat omni officio, & beneficio, sed etiam privilegio fori, & Canonis cum quadam solemnitate; unde degradatus traditur brachio seculari, ut puniatur tanquam laicus.

II. Differunt itaque Depositio, & Degradatio a suspensione, quod suspensio privat tantum usum officii, & fructibus beneficii cum spe absolutio- nis; illa vero privat officio ipso, ac beneficio, seu titulo, & iure beneficii, & consequenter ejus administratione, & fructuum suspensione sine spe relaxationis.

III. Distinguunt aliqui Degradationem in Verbalem, & Realem, & dicunt, Verbalem confundi cum Depositione; Realem vero esse, quam diximus. Eaque fieri solet astantibus Abbatibus infulatis, idest habentibus jus mitræ, & baculi, atque assistentibus aliis in dignitate constitutis; & tunc inducitur ad conspectum Episcopi degradandus gestans vestes, & vasa sacra pertinentia ad Ordinem, a quo degradatur, atque ab Episcopo gradatim iis exuitur, & privatur; ac tandem tondetur prolati quibusdam verbis terrorem incutientibus. Ita Bonnac. hic.

IV. Quæritur secundo; Ob quæ crimina ferri possit Depositio, & Degradatio?

Respondeo, crimina, quæ Depositionem merentur, sunt adulterium,

stuprum, incestus, notorius concubitus, furtum, perjurium, homicidium etiam solo consilio patratum, simonia notoria, necnon alia crimina enormia, quæ trahunt irregularitatem: Degradationem vero merentur homicidium qualificatum, puta parricidium, hæresis manifesta, sodomia sapius exercita, falsificatio litterarum Apostolicarum, calumnia proprio Episcopo irrogata, & quodvis crimen, in quo aliquis redditur incorrigibilis; necnon crimina valde Reipublicæ pernicioosa. Ita communiter apud Laym. hic.

V. Quæritur demum; Quinam possit ferre, & tollere Depositionem, & Degradationem?

Respondeo cum Bonnac. hic, Depositionem, & Degradationem presbyteri pertinere ad proprium Episcopum, vel ejus Vicarium generalem post Trident. sess. 13. cap. 14.; Episcopi vero Depositionem, & Degradationem spectare ad Pontificem, sicut & Religiosorum exemptorum; nisi ex consuetudine, vel privilegio eorum Prælato talis potestas competat. Degradatum vero in pristinum statum restituere solus Pontifex potest, ex cap. *Lapsis*; quamvis raro, aut nunquam id fiat. Depositum autem potest etiam Episcopus in pristinum statum restituere, si crimina, ob quæ fuit depositus, leviora sint adulterio, ex cap. *At si Clerici, de judiciis*; quamvis non soleant Depositi ad Clerum restitui, ex cap. *Percutit, dist. 50.*